

CHANSON

AR

BEDER VESTREZ

Var un ton neve.

D'an neb a zo bet ganet en enr blanedet galet,
Oll o demarchoù guella zo demarchoucollet;
Ha c'hoas mar deu dre chanch cavet tan plijadur,
Dre eun nombr a zisgraçou ho péo gan uzur.

Evit prouvi va dessin, na ranqin qet fuchal
Archivou ar baros-mâ n'hac ar barosic all :
Na meus nemert teurl eur zel varnon-re va unan,
Ha demeus ar virione me a rei preuv hp poan.

Eun detail scler ha sincer demeus ar mleurion
A zo erruet ganin en cals eus a vroyou
A zisqo da beh-unan, hac a brouvo ceien
Peguen trist eo an etat eus ar goall blaeden.

E zan eta da gommanç an etat truezus
Demeus va chanch dinatur, va bue ma'urus :
Selaouit ta, tud yaouanq, ha mar queit dioual,
Marteze c'houi brofito a valeuriou re d,

Diwallit eus an amour, eunes ar penneta
Demeus an oll disgraçou a meus bet ebed-mâ ;
Poan memes ra din soujal en anqen demet
A meus bed var an douar o vesa re gât.

Peder Vestres a meus bet : unan en Aëriq,
Ha diou ebars en Europ, hac eun all (Afrîq ;
Ar guenta voa hanvet Catou, an eil Govefa,
An deirvet voa Pelaji, ar bedervet An.

Ne voan nemet pemzec vloas pa gomncis qenta
Mont da velet Cataouic ha d'e zarempda ;
Ma carien, e voan caret, a guement soan sur,
Nonobstant d'hon amitie, n'hor boa t plijadur.

Ma aboster am dalc'he, dre ma voan yaouanq ;
N'ellen na comz, na qerzet nonobstantim oll c'hoant
N'eur memes stat e veve an objet a gen,
Hon huanadou a ré hon oll antretien

Nao pe zec mis e voan bed en heveloanion,
Ha c'hoas e vijen chomet, daoest d'arourmançou,
Peneverd ma animas qerent va mest' qer,
Hac a zifennas outi caouet comerç g'gloer.

Nonobstant d'o difennou, ni n'eur gabepret
En eur plaç hor boa choazel evit en velet ;
Mes qer e voe d'ar plac'h-mâ cavet lite,
Dre ma vije maltretet er guér pa err

Bonjour ha joa, ma mestrez, hirie ps a ret ?
Petra oc'h eus a neve ? meurbet oc' tristet !
Possubl e ve ho qerent a ve qen dir
Da exerç en hoc'h enep o maliç drenusur !

Ia sur, va zervicher, me a eprouvas'h
Ar valiç demeus va zad, an nerz deis e vrec'h,
Hoguen evit quementse ne roan cazt,
Pa meus gallet sortial, e zon deut dquelet.

Hoc'h amitie zo fidel, me zo charmreizi,
Me vije en plijadur ma vijemp hepi ;
Mes qeit ha ma valein var have Languer,
N'hor bezo evit partach nemet poa mizer.

Hi, p'am c'hlévas, a laras evit va c'olin :
Remuomp ar resortchou demeus hidustri ;
Marteze dre hon adres ni a deuyo a
Da appesi o c'holer ha d'ho distreienn.

Hi a eure he fossubl, me a eure va ;
Nonobstant d'hon effortjou, ze'greshon anvi :
Neuze e velis certain ne voa demp moyen
Da souten ar groas pouner pini'r ha zouguen.

Neuze ta e ris ive va effort diveza,
Ha ma soujis evoa ret en em dispartia ;
Hoguen, qen evit quitaat e zis da velet Catou,
Da gonta dei va doare ebars en bér gomzou.

Na hortois nep respont a c'henou va mestrez,
Me a guitaas anezi leun a dristidiguez ;
An deiz varlere'h e ris hent evit mont da Paris,
Elec'h ma chomis vardro eur seiz pe eun eiz mis.

Ne voa netra er guar-se, daoust d'e oll fompou,
A guement a zisipe en nep guis va c'hauvou ;
Ar zonch afflijant demeus ar pez am boa collet
Na bermete d'am speret cavet tam joanustel.

Me receve lizeriou eus ar re douchanta,
Hac a ré d'am c'houlion a neve dioda ;
Erfin quement a receven demeus a nec'hamant,
Ma soujis mont d'eur plaç all da glasq soulajamant.

An effet a heull va sonch, ma quitaas va studi,
Ha me monet d'ar Rochel vit en em ambarqui,
Ha me monet d'ar c'holoni, da zouar Canada.
Elec'h ma ris ar rancontr eus a Genovefa.

Honnes voa ar charmanta demeus an oll merc'het
A guement am boa biscoas var ar bed-uan guelet ;
C'hoas e remerquen enni modesti ha prudañç,
Eun antretien charmant ha calz eus a chevañç.

Evit petra benaquet, nan don qet hep doueti
Ne zeus den var an douar a guement zo hep si ;
Mes ne allan qet credi e vije em mestrez
Nemet perfectionnou ha pep seurt madelez.

Mes allas, dallidiguez eus ar speret humen !
Me na velen qet cuzet dindan ar roz ar sperr ;
Me na ellen qet guélet dindan croc'hen an noan,
An natur hac ar valiç demens an ærouan.

Me a voe pell amaret gant al laçou trompus
Sculmet gant dorn miliguet an draïtoureus Venus.
Me voe pell er servitud ; an amzer gouscoude
A uzas va chadennou, m'am boe va liberte.

Sortiet a esclavach, torret va chadennou,
Va oll occupation voa cassat va joayou ;
Mes eus en em re fiout, eur pec'h all am sias,
A voa cren e ressortjou : ennes c'hoas am dallas.

Na recevis nep gouli na reje din anqen,
Ha mar boan dalc'het captif, va etat a garien ;
Dindan ampir Pelaji, rouanes va c'halon,
Me receve eur joa vras ha satisfaction.

Qement am aneveze a lavare hep mar :
Ema eo chansussa den a zo var an douar,
Dre ma plich da Belaji, fleuren an oll merc'het,
Eun exempl a vodesti, gant an oll admiret.

Me va-unan a sonje penos en devoa grêt
Ar rod a fortun eun dro benaquet em andret ;
Mes depordit eun nebeut qen coll paciantet,
Hac e cléfet e voamp et pella m'ellempe monet.

Fixet voe guenemp an deiz evit accomplissa
Ar bromesse hor boa grêt vit en em unissa ;
Mes me yas da chasseal eun devez deur forest,
Elec'h ma erruas ganen eun accidant funest.

Me racontras dec sovach, tud a re euzussa,
Hac en eur stringjont varnon en avis va laza ;
Mes Doue oll-buissant mad en andret an oll,
Deus o daouarn redoutabl a arretas an tol.

Va liberte gouscoude diganen a lamjont,
Hac en guiz eur c'hriminal da Vro-Zauz em c'hesjont
Adieu eta, va mestrez, adieu d'am Pelaji;
Pa ne varvis, birviqen ne varvan vit anvi.

Me laqa fin d'am histor en sort occasion,
A pbaniou em speret ha chagrin d'am c'halon;
Mes c'hoas e teu din-me zouch deus va douciq Anna
A b'ini e comzin deoc'h quant eguet finissa.

Madou, guenet ha famill, humilite, chevanc,
A beb amzer indego e devoa abondanc;
Daoust d'am indignite, bremâ ez euz tri bloa
Deus e amitie em boe ar bortion gñella.

Ebatal rejomp hon daou ha plijard hor boe
Epad eur bloa pe ouspen, hervez hor volonte;
Mes an drouc chanch ordinal eus va henil pas à pas,
Daoust d'hor fidelite, allas! hor separas.

Cetu aze, va breudeur, un daru eus va bue,
Circonstançon a lèzân hep comz eus aneze :

Avalc'h e meus lavaret evit rei da breuven
Er pez a meus anoncet e penn va c'hanouen.

Guir eo, simpliceitou eo certain qement-mâ,
Me a glefe cavet mez da zont do recita :
C'hoarzit eta, mar qeret, ne vo qet hep justiq;
Mes dioualit dagoea er memes précipiq

C'houi dreist peb ta, gloer yaouanq, m'ho ped da evessât,
Gonde c'hoarzit re abret, n'ho pez qun divezat :
N'ho pezet que gand merc'het enep seurt mignonniach
Qeit a ma voc'ho poursu ho studi er scolach.

C'houi a occupar plaçon a meus bet occupet,
Sujet d'an occasion o deveus va dallet :
Lest ar merc'he a goste, tachit d'en em avanç,
Pedit Doue d'ho sicour, hac o pezo gñel chang.

Pedit Doue d'ho sicour, hac ho peze, hep mar,
Boneur ebars e bed-mâ, hac er bed-all ar gloar;
Ha pa vezoc'h qedi, ma zellet gant true,
Me a esper cavt c'hoas chauch ha prosperite.

MEULEUDI ITRON VARIA BREIZ.

Kan 29 euz tonio Dom Herry.

Tud bro Treger, kanerien gaer;
Tud a Gerne, gwisket ken kaer;
Breiz Leon, flour ho prezek;
Potred Alre, tud kalonek.

Potred Breiz-Izel, ma zud vad;
Tom a galon ha skanv a droad;
D'in leveret, d'in leveret,
Pelec'h oc'h bet, na pelec'h et?

Mont a reomp da bardonia;
Da di ann Itron Varia;
Da bidi mam ar Vretonned,
Brasan Santez a zo er bed.

Me micherour, me labourer,
Me zo soudard, me devejer,
Me zo mevel, me zo matez;
Ni ia da welet ar Werc'hez.

Me oa, boa seiz vloa, pistijet,
Gand ann drouk pen hep peuc'h-ebet;
Ed eo kuit ma drouk pen breman;
Mil bennoz da vamm ann dud klan!

Me am boa poan ha melkoni,
(Aliez, sionaz ! hon eus-ni!)
Gant-hi on bet diboaniet,
Ha mont a ran d'he darempret.

Me am boa klan ma holl loened,
Pa bidiz mam Doue ganed,
Ganed entre daou aneval;
Hag hi zo deut da vad raktal.

Me oa enn eul lestr o veni,
Pa n'emm westliz da vont d'he zi;
Ar Werc'hez e deuz ma c'hlevet;
Me ia breman d'he darempret.

M'em boa mamm war he gwele,
He dorn em dorn me a wele;
Me gan breman, deut eo da va vat.
Gwerc'hez Vari, trugarekat!

M'em boa ma mab enn he gavel,
Hag hen ien, o vont da vervel;
D'ar Werc'hez he westliz timad;
Ha breman ema iac'h avad.

Me a oa mud hag e komzan;
Me oa bouzar hag e klevan;

Me a oa dall, lame a wel;
Mil bennoz d'ar Werc'hez santel.

Me oa en Aljer: brezel,
Pell, sionaz! ez a Vreiz-Izel;
Ha me d'ann c'uar diskaret
Gand eun tenkanon em boa bet.

Ha me sellet o au envo,
O skuilla goad bouloudo;
Ha me gervel amm ar Zalver;
D'ac'h en em estlan, mamam dener.

Oa ket ma c'hiz peur-lavaret,
Ar Werc'hez io dizkennet,
Ha gand he ouarn binniget
Ma goulio e dz serret.

Pa'z on distrowar ma c'hiz,
Gwerc'hez, mui tro hoc'h iliz,
Diarc'hen kouha diskabel,
En roched gleg a vrezel.

Oh! n'eo ket an lavaraz
Ann tado zanta skrivaz :
< Biskoas denen deuz ho pedet,
> Gwerc'hez, o hea chelaouet.

Chelaouet c'har Vretoned,
D'ar mare mazint baroed;
Pedit neuze dis evidomp;
E c'harz ho tri her goulennomp.

Leret da Jezuz ma mab kez,
Am euz me ma gand ma lez,
Dre ar c'hov eeuz ho touguet
Digoret deze, o ped.

Tud a Vreiz-Izet, tud paour,
Tud vad, brevgand al labour;
Tud a dirre gaun aler
Ann douar crieb amzer.

Tre-walc'h, troc'h ho denz c'houezet;
Poanio tre-wal ho denz-hi bet;
Tre-walc'h ho z skuillet daero;
Roet d'he peunn ho joaio.

Neuze tei Doue respont :
< Dont er Bara ec'h hellont;
> Karet a ran retonet,
> Pa garout mam vinniget.